

Stichting
Christelijk-Sociaal
Congres

Jaarverslag 2018

Voorwoord door de voorzitter

In 2018 zijn we als CSC-bestuur enthousiast van start gegaan in een nieuwe samenstelling.

Loes Ypma (Verus), Eppy Boschma (VNO/NCW) en Thijs Tromp (Reliëf) hebben het stokje overgenomen van respectievelijk Wim Kuiper, Jan-Willem van den Braak en Emile Looman.

In de loop van het jaar heeft Loes Ypma Verus, en dus ook het CSC-bestuur, verlaten omdat zij wethouder werd in Almere. Haar opvolger is Walter Wassenaar, die helaas door ziekte is uitgevallen. Dick den Bakker vervangt hem vanaf eind 2018 in het CSC-bestuur.

Met veel inzet en betrokkenheid hebben we ons als bestuur ingezet voor de verdere ontwikkeling van het christelijk-sociaal gedachtegoed.

De Raad van Toezicht heeft in 2018 de start gemaakt met een voorzitter uit haar midden. Henriëtte Hulsebosch vervult deze functie voor twee jaar. Hiermee is ook het laatste open eind van de statutendiscussie ingevuld. Na een intensief traject van het bestuur en de Raad van Toezicht, is dit nu naar alle tevredenheid afgerond en hebben we een nieuwe invulling van de statuten en het bestuursreglement.

Zoals elk jaar hebben we ook dit jaar weer een voorjaarsberaad georganiseerd. Het thema was 'Leiderschap anno 2018'.

Eind augustus hielden we ons congres dat door velen werd bezocht. Door diverse sprekers werd ingegaan op de vraag 'Wat is Beziëld Leiderschap en hoe kunnen we daarmee de Sustainable Development Goals dichterbij brengen?'. Het werd opnieuw een mooie inspirerende bijeenkomst met veel positieve reacties van de deelnemers.

Het najaarsberaad werd georganiseerd door het CNV met het boeiende thema 'Christelijk-sociaal denken en de arbeidsmarkt'.

Tot slot hebben we als CSC samen met de FNV in november de Conferentie Sociale Armoede georganiseerd. Ook naar dit evenement kwamen veel belangstellenden.

We kunnen met een goed gevoel terugkijken naar deze bijeenkomsten, waarover u meer leest in bijgaand jaarverslag.

Josine Westerbeek-Huitink
Voorzitter CSC

1. Stichting Christelijk-Sociaal Congres (CSC)

Het Christelijk-Sociaal Congres (CSC) is een netwerk en krachtbron van en voor organisaties en mensen die zich inzetten voor een goede samenleving vanuit een christelijke inspiratie.

De stichting wil bijdragen aan de vitaliteit van de christelijk-sociale beweging en wil het christelijk-sociaal gedachtegoed verbinden met actuele sociale kwesties. De stichting wil de aangesloten organisaties toerusten om aan het werk te zijn en blijven met de idealen van de christelijk-sociale beweging. Het jaarlijks congres vormt hét trefpunt voor bezinning, bemoediging, verbinding en inspiratie voor allen die tot de christelijk-sociale beweging behoren en zich betrokken weten. Bovendien is het congres een instrument om via de media een veel breder publiek te bereiken.

2. Congres 28 en 29 augustus 2018: Beziëld Leiderschap, hoe kunnen we de UN Sustainable Development Goals dichterbij brengen?

Beziëld leiderschap is nodig om te komen tot verantwoorde oplossingen voor aarde en mensheid. We leven in een global village, waarin de wereld ons gezamenlijk huis is. In dat gezamenlijke huis bepalen de 17 Sustainable Development Goals (SDG's) de wereldagenda tot 2030.

De SDG's van de Verenigde Naties gaan in op mondiale uitdagingen die vragen om een gezamenlijke aanpak en oplossing. Geen gemakkelijke opgave, wel een noodzakelijke. Juist christelijk-sociale organisaties als de onze kunnen daar, samen met de overheid, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen, een bijdrage aan leveren. Daarnaast geldt dat ook voor onszelf in de rol van consument.

Het thema is geïnspireerd op het visiedocument *De kracht van verbondenheid* (J.J.A.M. van Gennip e.a.) dat is uitgebracht ter gelegenheid van het CSC-jubileum in 2016. Een van de fundamentele vragen in dit document is: 'Met welke initiatieven kunnen christelijk-sociale organisaties aanhaken en meebewegen?'. Op 29 en 30 augustus 2018 zetten we deelnemers en sprekers daarmee samen aan het werk. Het programma omvatte veel:

- Gerda Verburg - assistent secretaris-generaal bij de VN en coördinator van het hulpprogramma voor ondervoede kinderen - gaf haar visie op beziëld leiderschap en de werelduitdagingen van vandaag.
- Aukje Kuijpers - zakenvrouw van het jaar 2018 - lichtte de SDG's toe vanuit het ondernemersperspectief.
- René Grotenhuis - interim-directeur van het Verband van Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO) en voormalig directeur van Cordaid - sprak het publiek aan met vijf kenmerken van beziëld leiderschap.
- Aan dialoogtafels werd samengewerkt aan oplossingen voor het behalen van de SDG's.
- Deelnemers genoten van een Musical Postcard door Merlijn Twaalfhoven, en van The Bright Side of Life, waarin Liberiaans theatermaker Bright Richards het publiek vraagt: 'Wat kun jij doen om een vluchteling zijn waardigheid terug te geven?'
- Dag 1 werd afgesloten met een heuse pubquiz.

- Op de ochtend van dag 2 ging PKN-preses Saskia van Meggelen voor in de viering, na een vroege stiltewandeling.
- Bas Jurres - ondernemer en voorzitter van Club van Rome afdeling Nederland - speeche over Leiderschap in de nieuwe tijd.
- Ben Tiggelaar – bekend van dromen, durven doen! - sprak over leiding geven in Nederland.
- Yvonne Zonderop - schrijfster van 'Ongelofelijk. Een persoonlijk verhaal over de verrassende comeback van religie' - vergastte het publiek op een pittige column.

De congrescommissie bestond in 2018 uit: Josine Westerbeek-Huitink (CDA, commissievoorzitter), Willem Jelle Berg (CNV), Eppy Boschma (VNO-NCW), Jaap Jongejan (SBI), Wim Oolbekkink (SBI), Bram Rebergen (Youth for Christ), Niels Rook (CGMV).

3. Voorjaarsberaad

Het voorjaarsberaad met het thema *Leiderschap anno 2018*, werd ingeleid met *Dienend Leiderschap* door Bert Jan Lietaert Peerbolte, VU-hoogleraar Nieuwe Testament, gevolgd door een lezing *Leiderschap in de praktijk* door Anne Westerduin, lid van de Raad van Bestuur van zorginstelling Sprank. Het voorjaarsberaad was een mooie aanloop naar het Congres.

4. Najaarsberaad

Op 6 november vond het najaarsberaad plaats bij het CNV in Utrecht. Het thema was *christelijk-sociaal denken en de arbeidsmarkt*. Centraal stonden vragen als: 'Welke antwoorden kunnen we vanuit christelijk-sociale beginselen formuleren bij de individualiserings- en liberaliseringstendensen op onze arbeidsmarkt?' en 'Hoe kijken we naar het vormgeven van economische en arbeidsrelaties, en de trend van 'zfp-isering' en flexibilisering?'

Na de Raad van Toezichtvergadering opende Josine Westerbeek het beraad. Sprekers waren Lans Bovenberg, hoogleraar economie aan de Universiteit Tilburg; Jan Jacob van Dijk, voorzitter CvB COG Ede en bijzonder hoogleraar Christelijk-Sociaal Denken over economie en maatschappij aan de Vrije Universiteit in Amsterdam; en Arend van Wijngaarden, waarnemend voorzitter CNV. De uitgebreide plenaire discussie werd afgesloten met een netwerkborrel.

5. Conferentie Sociale Armoede

Samen met FNV organiseerden we op 23 november een waardevolle conferentie over sociale armoede in het kader van de tweejarige samenwerkingspilot met FNV.

Medewerkers aan de conferentie waren vice-voorzitter FNV Kitty de Jong, Slager-ondernemer en SER-lid Ad Bergwerff, Pauluskerkpredikant Dick Couvée, wethouder armoedebeleid Utrecht Linda Voortman, CDA-kamerlid René Peters, SCP-voorzitter Kim Putters, Hans Spekman van het Jeugdeducatiefonds, Bea van Raemdonck en Marian Stompedissel, ervaringsdeskundigen en vrijwilligers Pauluskerk, CSC-bestuurslid en Reliëf directeur Thijs Tromp en CSC-voorzitter Josine Westerbeek-Huitink. De conferentie was zowel rationeel als emotioneel aansprekend. Een digitaal verslag werd toegezonden aan alle deelnemers en is te downloaden op de CSC-website.

6. Aangesloten organisaties

De stichting is een netwerk van een groot aantal verschillende maatschappelijke organisaties die zich tot de christelijk-sociale beweging rekenen. Deze organisaties dragen inhoudelijk, bestuurlijk en financieel bij aan de Stichting Christelijk-Sociaal Congres. In 2018 zijn geen nieuwe organisaties aangesloten bij het CSC. Het bestuur heeft wel een lijst van organisaties opgesteld die mogelijk belangstelling hebben voor aansluiting, en besloten om deze in 2019 actief te gaan benaderen voor aansluiting. Oikos heeft haar deelname per eind 2018 moeten beëindigen wegens opheffing van de eigen organisatie. Zie bijlage 1 voor de lijst met aangesloten organisaties.

7. Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft tot taak het toezicht houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het CSC. De Raad van Toezicht vergaderde in 2018 tweemaal met het bestuur. Naast reguliere agendapunten als congres, jaarverslag en financiën, vond overleg plaats over de statuten en het bestuursreglement. Ook besloot de RvT in de Voorjaarsvergadering tot het aanstellen van een aparte voorzitter van de Raad van Toezicht als aanspreekpunt voor het bestuur. De functie is steeds voor de duur van twee jaar. Henriëtte Hulsebosch is de eerste voorzitter, tot april 2020. Het huidige governance-model van een stichting met RvT wordt geëvalueerd in 2021.

8. Bestuur

De voorzitter van het CSC wordt in functie benoemd door de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft op 11 april 2017 unaniem besloten de termijn van Josine Westerbeek als voorzitter te verlengen met vier jaar. Alle overige bestuursleden worden benoemd uit het midden van de Raad van Toezicht.

Het bestuur vergaderde in 2018 vijf keer. Vergaderonderwerpen waren onder meer:

- Voorbereiding congres 2018 door de congrescommissie
- Begroting 2019, congresbegroting en jaarcijfers 2017 en eigen vermogen (EV):
 - Het bestuur gaf invulling aan het besluit om van 2018 tot 2027 jaarlijks een subsidie van ca. € 6.000 te verstrekken aan projecten vanuit twee of meer aangesloten organisaties, die een bredere betekenis voor het CSC hebben. Deze subsidieregeling is te vinden op de CSC-website.
 - Voor 2018 werd subsidie toegekend aan Verus en Reliëf voor een door hen samen uitgegeven boekje voor het basisonderwijs over menslievende zorg.
 - De tweede voor 2018 toegekende subsidie aan stichting Thomas More en stichting SBI, voor een op Zonheuvel te organiseren lezing, is in overleg met het bestuur doorgeschoven naar 2019.
- Samenwerkingspilot met FNV
Aan de samenwerkingsovereenkomst 2018-2019 met FNV werd invulling gegeven door het samen organiseren van een armoedeconferentie in november 2018. Thijs Tromp vertegenwoordigde het CSC in deze samenwerking. Begin 2019 zal evaluatie plaatsvinden.

- Afscheid bestuursleden
Afscheid is genomen van Wim Kuiper (Verus, eind 2017), Jan Willem van den Braak (VNO/NCW, per 1 januari 2018) en Emile Lohman (Reliëf, per 1 januari 2018). Hun opvolgers zijn respectievelijk Loes Ypma, Eppy Boschma en Thijs Tromp. Loes Ypma nam in juli 2018 weer afc

Bestuursleden in 2018

Josine Westerbeek – Huitink	Onafhankelijk voorzitter
Willem Jelle Berg	CNV, penningmeester
Eppy Boschma	VNO-NCW
Annemarie Hinten - Nooijen	Radboud Universiteit
Jaap Jongejan	Stichting SBI
Loes Ypma	Verus (tot juli 2018)
Walter Wassenaar	Verus (vanaf juli 2018)
Thijs Tromp	Reliëf

Adviseur

Vacant sinds februari 2018 VKMO - Katholiek Netwerk

Secretaris

Esther Bergman, aangesteld per 16 oktober 2017, werd per 15-9-2018 opgevolgd door Elly Mulder, die na twee maanden haar contract opzegde. Voormalig secretaris Esther Dwarswaard heeft gedurende het gehele jaar 2018 op noodzakelijke momenten ingesprongen en het CSC bijgestaan. Vanaf 1-1-2019 vervult Mandy Jacobs de rol van CSC-secretaris.

9. Financiën

De inkomsten van het CSC bedroegen in 2018 €115.000. Voor het congres werd bijna €12.500 aan subsidie ontvangen, naast de deelnemersbijdragen van €24.600. De subsidie werd toegezegd door het Dr. A. Kuyperfonds en Woudschoten. De contributie is in 2018 niet verhoogd. Enkele aangesloten kregen korting op de reguliere contributie (zie bijlage bij Jaarverslag 2018).

De totale lasten bedroegen ruim €114.500. De grootste kostenpost was zoals begrijpelijk het congres, dat bijna €54.000 kostte. Door de ontvangen subsidies konden enkele bijzondere extra's gerealiseerd worden, zoals het Congresverslag, de SDG-expositie en een aantrekkelijk lagere deelnemersbijdrage voor jongeren.

Sinds het CSC-SBI Convenant in 2015 betaalt de stichting CSC één lumpsum aan het SBI voor de volgende kosten: vergoeding van voorzitter en secretaris, kosten van vergaderingen van Bestuur en Raad van Toezicht, CSC-beraad en administratieve en secretariële werkzaamheden. In 2018 was de lumpsum €51.000.

Het resultaat kwam daarmee op €472. Het eigen vermogen bedroeg op 31-12-2018 €190.457

10. Relaties

Het bestuur ontvangt geregeld uitnodigingen voor activiteiten van bij het CSC aangesloten organisaties. Waar en wanneer mogelijk geeft het bestuur met een delegatie acte de présence. CSC-

voorzitter Josine Westerbeek - Huitink is vanuit haar functie in het CSC-bestuur lid van het bestuur van Stichting SBI Prinsjesdagontbijt. Ook neemt zij als adviseur deel aan de vergadering van het VKMO-bestuur.

Het CSC onderhoudt een intensieve relatie met Stichting SBI; het SBI is het 'huis' van het CSC en levert diverse diensten, waaronder het secretariaat en de administratie.

Tenslotte noemen we hier de bijzondere leerstoel Christelijk Sociaal Denken, welke wordt bekleed door prof. Dr. J. J. van Dijk en is gevestigd aan de VU. De CSC-voorzitter heeft regelmatig contact met dhr. Van Dijk over zijn bevindingen.

Na een lange discussie in bestuur en Raad van Toezicht is er een samenwerkingsovereenkomst voor de duur van twee jaar gesloten met het FNV. Hierin is afgesproken dat we in die twee jaar kijken naar mogelijkheden om samen te werken. In november 2018 heeft dit geresulteerd in het organiseren van de door deelnemers goed gewaardeerde Conferentie Sociale Armoede.

11. Secretariaat

Het secretariaat van de stichting wordt uitgevoerd door het SBI in de persoon van Marjan Philippi. Dit geschiedt onder verantwoordelijkheid van de secretaris van het CSC. Mw. Adrie de Groot voert de financiële administratie uit.

De CSC-secretaris, Mandy Jacobs m.i.v. 1-1-2019, is bereikbaar via secretaris.csc@sbi-formaat.nl. Hier u ook terecht met vragen of opmerkingen over het jaarverslag.

Het secretariaatsadres is:

Stichting Christelijk-Sociaal Congres

p/a SBI Formaat

Postbus 69, 3940 AB Doorn

E-mail: info.csc@sbiformaat.nl

Telefoon: 06 12 99 09 38 (Marjan Philippi)

Bijlage 1 bij CSC Jaarverslag 2018

Overzicht van bij het CSC aangesloten organisaties en vertegenwoordigers in de Raad van Toezicht per 31 december 2018

Raad van Toezicht:

Adelbert Vereniging	dhr. Theo Schepens
Algemene Onderwijsbond	dhr. Frits Fraanje
CGMV	dhr. Niels Rook
Christelijke Hogeschool Ede	dhr. Herman Oevermans
Christelijk Sociaal Netwerk Rotterdam	dhr. Leen la Rivière
CNV	dhr. Arend van Wijngaarden
Cordaid	dhr. Kees Zevenbergen
Evangelische Omroep	dhr. Arjan Lock
ICCO	dhr. Marinus Verweij
Hogeschool iPABO	dhr. Rien Timmer
Kansfonds	mw. Henriëtte Hulsebosch
KASKI	dhr. Ton Bernts
KBO PCOB	mw. Manon Vanderkaa
KRO-NCRV	mw. Yvonne de Haan / dhr. Peter Kuiper
Leger des Heils	dhr. Cornel Vader
LVGS	dhr. Marnix Niemeijer
LTO Nederland	dhr. Vincent Triebert
Maatschappij van Welstand	dhr. René van de Kieft
Missie Nederland	dhr. Jan Wessels / dhr. Jan Wolsheimer
Oikocredit Nederland	dhr. Eric Holterhues
Oikos	
Ouders van Waarde	dhr. Werner van Katwijk
Passage	mw. Ada Houtman
PAX	dhr. Jan Gruiters
Prot. Theol. Universiteit	dhr. Dominique de Boer / dhr. Herman Noordegraaf

Radboud Universiteit	dhr. Jef van de Riet
Reliëf	dhr. Henk Prins
RMU	dhr. Peter Schalk
Socires	dhr. Peter Broeders
St. Exodus	mw. Marianne Luyer
St. GIDSnetwerk	dhr. Stan Uyland
St. Philadelphia Zorg	mw. Greet Prins
St. Present Nederland	dhr. Pieter Cnossen
St. Rotterdam	dhr. Herman Noordergraaf
St. SBI	dhr. Jan-Willem van den Braak
St. ter Bevordering Chr. Pers Trouw	dhr. Siebren Miedema
St. Thomas More	dhr. Peter Broeders
St. voor Christelijke Filosofie	dhr. Sander Luitwieler
UnieNzv	dhr. Ron Rijnbende
Universiteit van Tilburg	dhr. Erik Borgman
Vereniging Prisma	dhr. Haye Veenstra
Vereniging VU	dhr. Victor Maijer
Verus	dhr. Dick den Bakker
VNO-NCW	mw. Sigrid Verweij
YMCA	dhr. Robert Feith
Youth for Christ	dhr. Bram Rebergen